

TTL / Robert Serén
SIY / Tommi Karttaavi

28.5.2010

Euroopan digitaaliagenda

Tietotekniikan liitto, TTL, ja Suomen Internet-yhdistys – ISOC Finland kiittää mahdollisuudesta kommentoida EU:n komission tiedonantoa Euroopan digitaaliagendasta. Kommentteimme tiedonannon sisällöstä esitämme seuraavaa:

Digitaaliset sisämarkkinat

Tiedonannossa on käsitelty sisältöjen lisensioinnin ja tekijänoikeuksien ongelmakenttää lähinnä oikeuksien omistajien näkökulmasta. Tekijänoikeuksien suojelun on kuitenkin oltava tasapainossa sisältöjen käyttäjien oikeuksien kanssa. Viranomaisvaltaa ei tule siirtää yksityisille toimijoille. Sisällön suodattaminen tai internet-yhteyden katkaiseminen käyttäjän taloudelta eivät ole hyväksyttäviä tapoja torjua tekijänoikeuksien loukkauksia. Digitaalisen talouden 'virtuous cycle' on vain osa digitaalista yhteiskuntaa ja kansalaisten perusoikeudet on suojattava. Keskusteltaessa digitaalisen ympäristön tekijänoikeuksista on tärkeää huomioida myös kuluttajat, joita ilman tekijänoikeuksilla ei olisi merkitystä. Tuotteensa laillisesti hankkivan asiakkaan on pystyttävä käyttämän ostamaansa sisältöä, niin hankintahetkellä kuin sen jälkeenkin. Tekijänoikeuksien suoja ei voi perustua DRM-palveluihin, jotka sisällöntuottaja saattaa sulkea milloin tahansa.

Radiotaajuuksien harmonisoinnissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota vallitsevia langattoman laajakaistan standardeja tukevien laitteiden käyttämiin taajuuksiin, jotta kuluttajilla olisi mahdollisimman suuri valinnanvapaus päätelaitteiden hankinnassa.

Yhteentoimivuus ja standardit

Tiedonannossa puhutaan erilaisten ICT-foorumien ja -konsortioiden tuottamista standardeista, joilla ilmeisesti viitataan sellaisten tahojen kuin IETF, W3C tai Oasis tuottamiin teknisiin eritelmiin. Näihin eritelmiin viitataan usein termillä "avoin standardi" (open standard) tai "avoin spesifikaatio" (open specification). On valitettavaa, että tiedonanto ei käytä tätä terminologiaa, koska sen puute aiheuttanee sekaannusta. Useissa jäsenvaltioissa on osoitettu näkyvää poliittista sitoutumista avoimien standardien hyödyntämiseen ja niihin viitataan myös Granadan ministeriryhmän julistuksessa (Malmön ministeriryhmän julistuksessa viitataan avoimiin spesifikaatioihin).

Tärkeintä kuitenkin on tiedonannossa mainittu tavoite, että näitä standardeja voitaisiin esteettä hyödyntää sekä niihin viitata lainsäädännössä ja hankintaohjeissa. On toivottavaa että asiaa kuvaavien termien puutteellinen määrittely ei hämää itse tavoitetta. Euroopan yhteentoimivuuspuitejärjestelmän (European Interoperability Framework, EIF) tulevassa versiossa 2.0 tulisikin olla toimiva määritelmä avoimelle standardille, tai avoimelle spesifikaatiolle, mikä termi sitten valitaankin.

Luottamus ja turvallisuus

Tiedonanto ei mainitse sisältöjen suodattamista keinona torjua laitonta verkkosisältöä. Muutamissa jäsenvaltioissa suodatusjärjestelmiä on kuitenkin toteutettu. Laittomien sisältöjen valvonnan tulee perustua ensisijaisesti niiden poistamiseen verkosta, ei käyttäjien pääsyn estämiseen niihin. Viranomaisten ylläpitämät salaiset suodatuslistat ovat hyvän hallintotavan vastaisia ja mahdollisesti ristiriidassa myös useiden jäsenvaltioiden perustuslain kanssa. Sisällön suodatuksen tulisi aina perustua internet-palvelun tilaajan omaan valintaan.

TTL / Robert Serén
SIY / Tommi Karttaavi

28.5.2010

Laajakaistayhteydet

Laajakaistayhteyksiin kohdistuvien tukimekanismien tulisi kohdistua ensisijaisesti niihin alueisiin, joissa markkinat eivät toimi, tyypillisesti syrjäisiin ja harvaanasuttuihin seutuihin. Olemassa olevat kuituverkot tulisi avata kilpailulle ja uusien rakentamisessa tulisi suosia ns. Open Access -mallia, jossa fyysinen verkko ja palveluiden provisiointi on erotettu toisistaan. Tällä mallilla voidaan luoda kilpailua myös alueille, joilla päällekkäisen verkkoinfrastruktuurin rakentaminen ei ole taloudellisesti kannattavaa.

Jotta verkkoyhteyksissä päästään riittävään kattavuuteen, on ainakin lyhyellä aikavälillä pyrittävä varmistamaan radiotaajuuksien saatavuus langattomien laajakaistapalveluiden tarjoamiseen syrjäisillä ja harvaan asutuilla seuduilla.

Tutkimus ja innovaatiotoiminta

Innovoinnin ja kehityksen suojaamiseksi tietoverkot on jatkossakin pidettävä mahdollisimman avoimina ja uusien palveluiden luomisen on oltava mahdollista yksittäiselle kehittäjälle, ilman lisensointia.

Yhteiskunnalliset hyödyt EU:lle

Kappaleessa 2.7.4 (eGovernment) esitetty toimenpide 16, eli EU:n kattava sähköisen tunnistamisen ja käyttövaltuutuksien keskinäinen tunnustaminen on keskeinen edellytys monelle muulle suunnitelmassa olevalle asialle, kuten sähköisten sisämarkkinoiden turvalliselle toiminnalle ja rajat ylittävälle tiedonvaihdolle viranomaisten kesken.

Tietotekniikan liitto
Robert Serén

Suomen Internet-yhdistys
Tommi Karttaavi